

## Szélés a Tisza

Az egész nyelvterületen elterjedt dallamtípus. A Nyitra-vidéki kutatások során, még négy változata került elő. (Menyhe, Nyitra-vidék, Béd 2) A MNT IV. kötetében is számos dúr és moll változata van. Vargyas Lajos: A magyarság népzeneje című összefoglaló munkájában egy gimesi változatát közli.<sup>17</sup>

„Az egyik legnagyobb múltú és legelterjedtebb heterometrikus forma a klasszikus verselésből ismert sapphoi versszak, amit általában szaffikusnak emlegetnek. Ezt a formát már a középkorban himnuszokban is alkalmazták. Jelen példában a szótagszámban (10, 10, 8+8, 5). Az utolsó rövid sor a biztos eligazító a középkori és reneszánsz formák későbbi, sokféleképpen átalakult folytatása között. Az eredeti versszak a maga teljes felépítésében reneszánsz kori ritmizálásnak nyomaival maradt fenn a reformátusok karácsonyi köszöntésében, ahogy az Abaúj megyei Ájban kántáltak vele.”<sup>18</sup>

Tempo giusto, ♩ = 104

1. Szé-lés a Ti - sza, ma - gas a part - ja,  
Nincs o - lyan lē - gíny, ki át - u - gor - ja.  
Èz a Já - nos át - u - gor - ja, még a lá - bát sēm sá - rít - ja,  
Az csak a le - gíny.

T. f.

2. Lētēszi szūrét a Tisza mellé,  
Lēhajtja fējét Mariska mellé.  
Èz a Mari jár utána, rétēs - bēlētst hord utána,  
Èz csak a lējány.

Béd, özv. Fülöp Imréné Gál Mónika 1911  
Gy.: Ág Tibor, 1979., Á - 7385